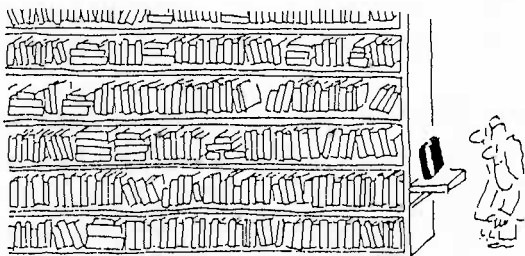
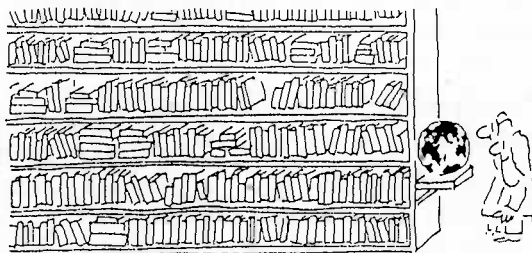

Z P R A V O D A J - 6 / M M I I I

FARNÍHO SBORU ČESKOBRASTRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ V OSTRAVĚ

Nebe a země pomínou, ale má slova nepomínou.

Matouš 24,35

Červnové číslo našeho Zpravodaje je bohatší než minulá čísla. A to jak rozsahem jeho samotného hlavního „těla“ (letos poprvé deset stránek), tak přílohami. K běžné vložené příloze s přehledem narozenin a programu přikládáme totiž ještě letáček, kterým zveme děti na náš sborový letní tábor. Protože je otevřen všem zájemcům z církve i mimo ni, prosíme Vás, abyste jej věnovali s pozváním někomu ze svých příbuzných či známých.

BIBLICKÝ ÚVODNÍK

Protož majíce toto přisluhování, jakž Jsme milosrdenství došli, neoblevujeme. Ale odmítáme ukryvání neslušnosti, nechodíce v chytrosti, aniž se lstivě obírajíce se slovem Božím, ale zjevováním pravdy v příjemnost uvodíce sebe u každého svědomí lidského před obličejem Božím.

2. Korintským 4,1-2

S pojmem svědomí se ve svém životě jistě velmi často setkáváme. Kde se tento termín vzal a co znamená? V řečtině ("syneidésis") původně znamenal něco jako spoluvědění, potom sdělení či informaci. Teprve v pozdějším jazykovém vývoji znamená uvědomění si, zvláště pak mravní vědomí o tom, co je dobré a co zlé. Tento poslední význam byl filosofii a mravoukou vypracován v představu vnitřního hlasu, který člověku před i po vykonání určitého skutku ukazuje, která je správná a která falešná cesta. Jen přepisem a doslovným překladem svých složek přešlo ono řecké „syneidésis“ také do češtiny jako pojem „svědomí“. Tedy svědomí jako vnitřní hlas člověka rozpoznávající dobré od zlého, spravedlivé od nespravedlivého.

A to si člověk může v sobě vypěstovat takovou vlastnost, aby vždy věděl a poznal, co je pravdou a co lží? Z úvodního biblického textu vídíme, že pojem svědomí je také pojmem biblickým. Biblická konkordance nám ale prozradí, že sice tento pojem se vyskytuje v Bibli asi 30x, ale vlastně jenom v Novém Zákoně. Starému Zákonu jsou úvahy o stavech lidského svědomí celkem cizí. Mravní závazek je tady objektivně zakládán na příkázáních Božích, nikoliv na hnutích lidských myslí. Právě proto se ve Starém Zákoně pojem svědomí nevyskytuje. Má spíše význam jako vědomí - třeba v knize Kazatel 10,20: „Ani sám u sebe králi nezlořeč, ani v skryších pokoje svého nezlořeč mocnějšímu.“

Svědomí je tedy pojmem novozákoním. K jeho pochopení je vhodné vyjít z apoštola Pavla, který tento pojem nejpronikavěji uvedl do vnitřní souvislosti s jádrem novozákonní víry. Z mnohých slov a skutků můžeme shrnout naše poznání třeba z uvedeného listu Korintským: „Člověk se dostane pod moc Božího slova, slyší je a z milosti Boží i uvěří jemu. Člověk ovšem nevěří v sebe a ze sebe, ale věří ve zjevenou pravdu Slova - sám s vnitřním souhlasem a s přesvědčením.“

Na vyjádření této vnitřní svobody víry používá apoštol Pavel právě

pojem svědomí, který dobře vystihuje, že se při jednání vskutku dobrém a Bohu milém člověk prostě nepodrobuje pouhé vnější moci, ale že zároveň sám uznává vnitřní autoritu toho, co chápe jako vůli Boží.

Převzetím pojmu svědomí a zdůrazněním jeho svobody apoštol ovšem nechce říct, že posledním zdrojem a soudcem pravdy je člověk nebo nějaká skrytá moc v něm. To jasně dokazuje třeba v pokračování 4. kapitoly 2. listu Korintským: „Né sami sebe kážeme, ale Krista Ježíše Pána, sebe pak služebníky vašimi pro Ježíše.“ Dobré svědomí není ještě samo o sobě konečnou zárukou pravdy a dobra. Vždyť poslední a vskutku pravý soud vynese toliko sám Pán v čase, jež sám svrchovaně určí.

Svědomí křesťanova hraje velkou roli i ve vztahu k jeho spolubratřím. Apoštol Pavel to objasňuje v 1. Korintským 8,10 v otázce, zda je či není dovoleno jíst maso obětované modlám, tj. poskvrněné nějakým stykem s pohanským kultem. Neodpovídá na tento problém prostým ano nebo ne. Můžeš-li pro své svědomí, pak jez, nemůžeš-li, nejez. Ale je tady ještě jedna vážná věc. Ty pro své svědomí můžeš jíst, ale tím pohoršuješ svědomí svého spolubratra, který Tě vidí, a sám je přesvědčen, že nemůže jíst. A tady platí slova posledního verše 8 kapitoly 1. Korintským: „A protože jestliže pohoršuje pokrm bratra mého, nebudu jísti masa na věky, abych nezhoršil bratra svého.“

Být člověkem znamená být stvořením, jemuž platí Boží hlas a poznání, osvědčované hlasem svědomí, že náš život není ponechán libovůli a náhodě, ale je podroben svrchovanému Božímu zákonu.

V úvodu jsme si položili otázku, zda člověk si může vlastní mocí vypěstovat v sobě tento základ pravdivosti svědomí. A teď myslím vidíme i odpověď. Sám ze sebe vytvoří člověk zase jen to porušitelné, jako je i sám. Každý člověk bude mít to své svědomí - mnohdy neohlížející se po spolubratru a někdy i škodící společnosti nebo jedincům. Mnohé události kolem nás, ale i v předešlých dobách jsou toho důkazem.

Dokonalost a skutečná čistota svědomí není tedy založena na domyšlivé dokonalosti lidské, ale jen v krvi Kristově, tj. v jeho odpuštění a ospravedlnění tím darovaném. Milosrdenství Boží v Ježíši Kristu zjevené a mocí Ducha svatého vyvolávající v lidských srdcích víru je tedy tím nejhlubším základem pravdivosti svědomí. Tak to také uzavírá apoštol Pavel v epištole k Židům 10,22: „Přistupujmež s pravým srdcem v plné . . . jistotě víry, očištěné majíce srdce od svědomí zlého.“

Jaroslav Polášek

ZE SBOROVÉHO ŽIVOTA

Aktuality ze schůze staršovstva

- Na schůzi proběhla diskuse o větším zapojení laiků do nedělních bohoslužeb – k této otázce mohou vyslovit své názory všichni členové sboru, třeba právě na stránkách Zpravodaje. (Čtení Písma, Večeře Páně, modlitby...)
- Na lisky papíru, umístěné v blízkosti zpěvníků, mohou všichni napsat své podněty k přímluvným modlitbám. Přímluvná modlitba při bohoslužbách tak bude prosbou a přímluvou celého sboru.
- Ještě je čas přihlásit se na sborový výlet do Litomyšle, Džbánova a okolí. Výlet bude mírně finančně podpořen z prostředků sboru (pro důchodce a studenty sleva, děti mají výlet zdarma).

jd

Akcička mládeže a přátel v Suchdole

Víkend 9. 5. - 11. 5. strávila naše mládež v Suchdole nad Odrou na tamní faře. Suchdolští byli velmi přátelští a tak společný program přinesl milé zážitky všem - jak Ostravákům (bylo nás 17 i s několika přáteli odjinud), tak asi osmičlenné mládeži ze Suchdolu a okolí.

Už v pátek si někteří z nás stihli zahrát volejbal před farou, přičemž ti ostatní vybalovali, vařili čaj, chystali večeři (dostali jsme od jedné paní tam výtečnou pomazánku) apod. Večer jsme se při světle - nesvětle zajímavě zavěšeného lustru bavili o tématu "Já a (spolu)věřící" a seznamovali se s dosud neznámými tvářemi. Po programu se až do noci táhla hitparáda našich oblíbených písníček.

Sobota byla ve znamení rčení: "Ve zdravém těle zdravý duch" a tak jsme hráli volejbal, fotbal a ping-pong a odpoledne jsme zdolali procházku s překonáváním ohrady pod elektrickým napětím a vlastní neznalostí terénu ("Jde se tam opravdu tudy?" "Nevím, už si to nepamatuju."). U jezera jsme si ve dvojicích zasoutěžili a pokračovali k bývalé pískovně, kde se opekly párky a dostali jsme test ze společenského chování. Po návratu se opět sportovalo a po večeři byla zase debata, tentokrát na téma Já a můj (moje) nastávající.

V neděli jsme se zúčastnili bohoslužeb, kde jsme si dosyta zazpívali. I starší Suchdolští byli velmi přátelští a byli rádi, že jsme u nich pobyli a zvali nás na další návštěvu. Po skvělém guláši - daru od

Suchdolských- jsme už jen uklidili, rozloučili se a odešli na vlak. Byl to prima víkend.

Lenka Juřenová

Víkend s dětmi v Beskydech

O týden později, ve dnech 16.-18.5. jsme vyrazili na víkendový pobyt ještě jednou, tentokrát s školními dětmi (6-14 let). Místem našeho pobytu byla (jako už mnohokrát) horská chata v Tyře v těšínských Beskydech. Na výlet vyrazilo celkem 18 dětí a 8 dospělých (instruktorů a vedoucích).

Přesun proběhl tradičně ve dvou skupinách: Menší skupina s všemi baťohy, pomůckami a jídlem jela minibusem, který nám ochotně zapůjčilo ostravské středisko Diakonie, větší skupina vlakem a autobusem. V pátek po příjezdu jsme stihli již jen večeři, krátký seznamovací program a audienci u stárnoucího krále Davida a jeho syna Šalomouna. Tématem setkávání našeho dorostu (vyučování náboženství) v letošním školním roce je totiž právě královská doba Izraele (podle 1. a 2. knihy Samuelovy). A protože na víkend byly naplánovány příběhy Šalomounovy, v pátek večer jsme se všichni s Davidem a Šalomounem mohli osobně seznámit.

V sobotu dopoledne jsme se rozdělili do dvou skupin podle věku. Každá skupina se svými vedoucími probírala biblický příběh, hrála hry, zpívala... Pomalu se také rozběhla Velká víkendová hra, ve které mezi sebou soutěžily družinky Žabáků, Smajlíků, Fišmausů a Medvídků. Odpoledne jsme zvládli bojovou hru při procházce na vrchol Javorový, sjezd lanovkou do údolí a ještě šestikilometrový pochod zpět na chatu.

V neděli dopoledne proběhly bohoslužby. Kostelem nám byla chata, protože nejbližší skutečný kostel je vzdálen asi 5 kilometrů. Kázalo se na příběh o stavbě Šalomounova chrámu. Děti si pak samy stavbu vyzkoušely: Některé stavěly chrám z dřevěných kostek, jiné z karet, ještě další z lega. Další dvě skupiny vybarvovaly obrázky Šalomounova chrámu a dřívějšího pouštního "stánku setkávání". Finálovými disciplínami také dopoledne vyvrcholila Velká víkendová hra. Mnohé děti vystoupaly za výborné výkony na "žebříčku" Davidových poddaných až k postu vrchního ochutnávače, dohlázele nad pracemi nebo správce královských stájí... Takovým způsobem totiž celý rok odměňujeme jejich snahy při všemožných aktivitách. Po obědě jsme zvládli už jen slavnostní zakončení, úklid a cestu domů.

Moc děkuji všem spolupracovníkům: Aničce, Dance, Jiříkovi, Janě,

Kamilovi, Lence a Štěpánovi.
Těšíme se na tábor!

Roman Mazur

K DISKUSI

Úvodní dialog k eucharistické modlitbě

Na květnové schůzi staršovstva našeho sboru jsme vedli rozhovor o některých bohoslužebných otázkách. Diskutovali jsme taky o tom, zda by bylo možné a přínosné, kdyby v našich bohoslužbách přibývalo takových prvků, kdy se hlasitě připojí také členové sboru. Dnes vám předkládáme k zvážení možnost, že by modlitba před večeří Páně začínala krátkým dialogem mezi kazatelem a sborem. Tento dialog má prastarou tradici (vycházející už z židovské modlitby), dnes se užívá v církvi římsko-katolické i v mnoha protestantských. Nese v sobě hluboký význam: není modlitbou, ale má shromáždění dobře připravit na modlitbu. Zní takto:

Kazatel: *Pán s vámi!*

Sbor: *I s tebou!*

Kazatel: *Vzhůru srdce!*

Sbor: *Máme je u Pána.*

Kazatel: *Vzdávájme díky Bohu, našemu Otci.*

Sbor: *Je to důstojné a spravedlivé.*

Podívejme se podrobněji, jaký je smysl jednotlivých vět tohoto bohoslužebného rozhovoru:

„*Pán s vámi.*“ Tento pozdrav určený shromáždění pojmenovává dva hlavní partnery právě začínajícího úkonu: Pána a shromáždění. Kazatel, který vyslovuje tato slova, není výslovně jmenován: je jen služebníkem úkonu a součástí shromáždění, k němuž se obrací, jak to ukazuje pokračování dialogu. Tato věta vyjadřuje *přání* přítomnosti Pána u jeho lidu (podobné, jaké hlásal Bóaz žencům – Rt 2,4 – a kterou anděl hlásal Marii – L 1,28). Zároveň však tato slova *připomínají*, že Pán svému lidu přítomen je: ne až od této chvíle, ale od okamžiku shromáždění (Mt 18,19).

„*I s tebou.*“ Shromáždění odpovídá na přání kazatele tím, že mu přeje a připomíná totéž. Kazatel i sbor tvoří společenství a shodně potřebují přítomnost Pána.

„*Vzhůru srdce.*“ Zde se kazatel se sborem spojuje k uskutečnění společného úkonu. Následující věty se vyjadřují jako „my“, v první osobě

množného čísla. Tato slova nás vyzývají k určitému postoji – tělesnému i duchovnímu zároveň. Jsme vybidnuti, abychom se postavili – zaujali postoj vzkříšených: nohy na zemi, ale hlavu obrácenou k nebi. „Protože jste byli vzkříšeni s Kristem, hleďte to, co je nad vámi, kde Kristus sedí na pravici Boží.“ (Ko 3,1)

„*Máme je u Pána.*“ Odpověď upřesňuje předcházející výzvu: pozvednutí našich srdcí spočívá v tom, že je nasměrujeme k Pánu.

„*Vzdávejme díky Bohu, našemu Otci.*“ Tím se ozřejmuje účel činnosti, ke které jsme se shromáždili. „Vzdávat díky“ přitom neznamená přesně totéž, co „děkovat“: protože děkování se může ještě soustředit samo na sebe - děkujeme druhému za to, co jsme od něho dostali. Děkuvzdání se naproti tomu k druhému obrací naplno a chválí ho za to, co je on sám. Je samozřejmě možné jen poté, co jsme se s dobrým Pánem setkali, co jsme slyšeli jeho slovo. (Srv. L 17,11-19)

„*Je to důstojné a spravedlivé.*“ Shromáždění vyjadřuje svůj souhlas. Prohlašuje, že je připraveno povědět Bohu své děkuvzdání.

Tento malý úvodní dialog tedy utváří postoj modlitebníka, který se chystá k večeři Páně. Ve třech krocích: 1) oznamuje mu přítomnost Boží, 2) staví nás spolu s ostatními do shromáždění, 3) uvádí nás do společného plánu: pozvednout svá srdce a vzdávat díky Pánu, našemu Bohu.

Vezměte prosíme náš návrh jako podnět k přemýšlení. Vaše názory nás zajímají, neradí bychom zaváděli nějaké novoty „násilně“. O bohoslužebném zavedení nebo nezavedení tohoto dialogu staršovstvo rozhodne až po zjištění širšího spektra hlasů. Své názory můžete říci nebo napsat některému z kazatelů či presbyterů. Předem děkujeme.

Aleš Wřana

VÝZNAMNÁ VÝROČÍ

Zelov

Před 200 lety byl založen český Zelov v Polsku. Byl to jeden z důsledků pronásledování a následné emigrace Českých bratří ze své země.

Zakladateli Zelova byli již děti a vnuci českých exulantů. České exulantské kolonie na slezskopolské hranici měly totiž nouzi o půdu. Dospělé děti kolonistů si zakládaly rodiny a hledaly, kde by mohli hospodařit. Bylo rozhodnuto zakoupit nabízený statek Zelov, který se jim zamlouval, a zájem exulantských kolonií i o založení nové české obce byl veliký. Dělalí si

naději, že v nové kolonii najdou nejen dostatek půdy, ale že budou moci založit sbor a povolát českého kazatele. Kupní smlouva byla podepsána 21. prosince 1802 a první čeští osadníci přišli do Zelova 1. února 1803.

Dne 20. června 1803 byli zvoleni starší sboru, jimž byla přislíbena poslušnost rovněž ve světských záležitostech. Po pádu Varšavského knížectví v roce 1815 se zelovský sbor společně s několika malopolskými sbory ocitl pod pravomocí konzistoře evangelicko-reformované církve. Sbor měl tehdy zhruba 700 členů. Během prvních několika let se věřící scházeli k modlitbám ve školní budově. Kostel byl slavnostně otevřen 3. července 1825. Na přelomu 19. a 20. století čítal sbor už 3000 osob. Ve druhé polovině 19. století velká skupina farníků odcestovala daleko do Ruska, v meziválečném období se lidé stěhovali na Volyňsko, kde vznikaly další českobratrské sbory. Alespoň tři z nich existují dodnes. Po první světové válce se před zdejšími Čechy otevřela cesta k návratu do vlasti. V letech 1922-25 ji však mohlo využít pouze několik set osob.

Jejich potomci tam pak žili téměř půldruhého století. Po II. světové válce se většina z nich vrátila do země svých předků, do ČSR. Ti, kteří v Zelově do dnes zůstávají, dbají o to, aby tvrdý úděl českých pobělohorských exulantů neupadl v zapomenutí, přestože po roce 1945 zaujali místo národní i náboženské menšiny. Před reemigrací čítal evangelický reformovaný sbor nejméně 4000 členů. Nyní se zdá, že zelovský sbor umírá. Přesto sbor zůstává živý, odkaz exulantských předků je stále znovu tematizován a čilé styky zelovského sboru s evangelickými církvemi v ČR přispívají k vzájemnému duchovnímu obohacení.

V letech 1975, 1993, 1996 se uskutečnily sjezdy potomků Českých bratří ze Zelova. Ve spolupráci se Sdružením Exulantů nyní probíhají přípravy k Světovému sjezdu Českých bratří v Zelově, který se bude konat u příležitosti 200. výročí existence Zelova a sboru. Nevýznamnější část oslav je plánována na 19. až 22. června 2003.

tj

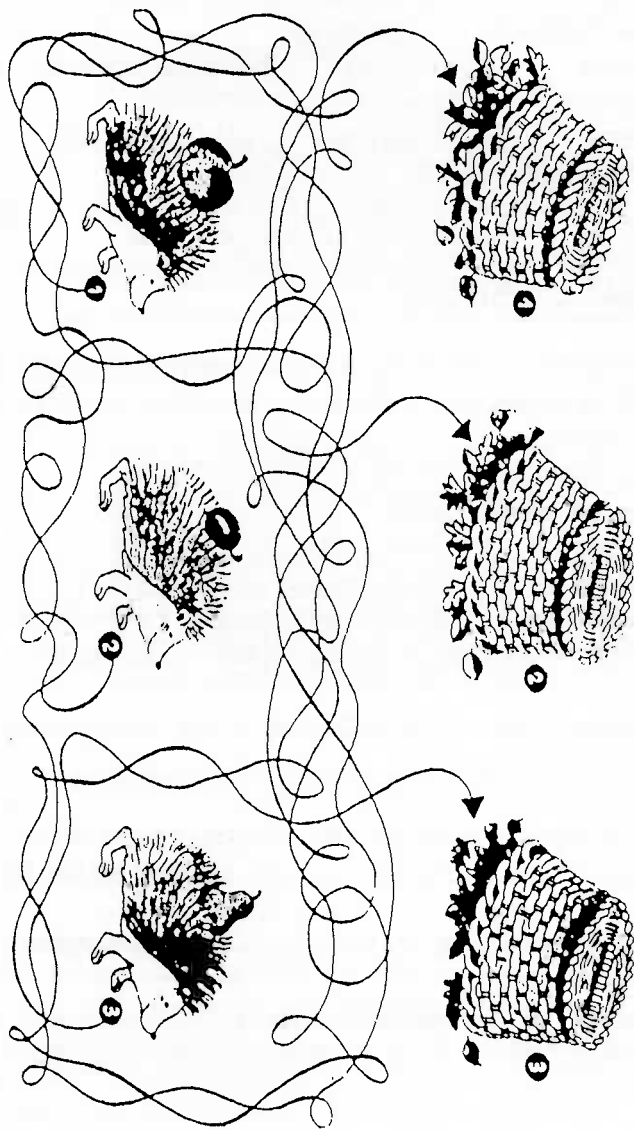
RŮZNÉ

Po celou dobu existence našeho sborového Zpravodaje sbírám jeho jednotlivá čísla. K tomu, abych měl sbírku kompletní, mi schází jen dvě: 7-8/MMI a 10/MMII. Mohli byste mi je někdo doma najít a darovat? Předem děkuji

Roman Mazur

NEJMENŠÍM

Do kterého košíku utíká který ježek?

K ZAMYŠLENÍ

Z italské "Dobré setby" (2001)

Žalm 90,12: „*Naučiž nás počítati dnů našich, aby chom uvodili moudrost v srdce*“

K tomuto verši je předkládána statistika činnosti italského občana (tedy země nábožensky silně založené):

28,9% spánek	22,8% práce	13,1 % zábava a povyražení
11,4% televize !!!	8,1% přesuny	7,5% jídlo
4,7% nemoci	2,8% hygiena	0,7% náboženství

Platí to i pro nás ???

Martin Slouka

INFORMACE O SBORU

Služby, které vám vedle plánovaných shromáždění a setkání zmíněných na vloženém formuláři **rádli poskytneme** (podrobnější informace u kazatelů sboru):

- duchovní rozhovory
- lekce uvedení do křesťanství
- texty kázání
- Bible a kostelní zpěvníky ke koupení
- vysluhování Večeře Páně v rodinách u starších a nemocných
- rozesílání informací o sborových akcích formou SMS zpráv*

Adresa: Husovo nám. 4, 702 00 Ostrava, e-mail: cce.ostrava@volny.cz, www.volny.cz/cce.ostrava

Farář: Aleš Wrana (tel. 596 122 943), **kurátor:** Tomáš Jellínek (596 923 728), **jáhen:** Roman Mazur (596 787 437), **sborový mobil:** 736 600 383

Bankovní spojení: Česká spořitelna, č.ú.: 1644329359/0800

Redakční rada sborového Zpravodaje: J. Drozdová, K. Fon, J. Grollová, D. Krupová, R. Mazur, M. Slouka (všichni přijímají vaše případné příspěvky).